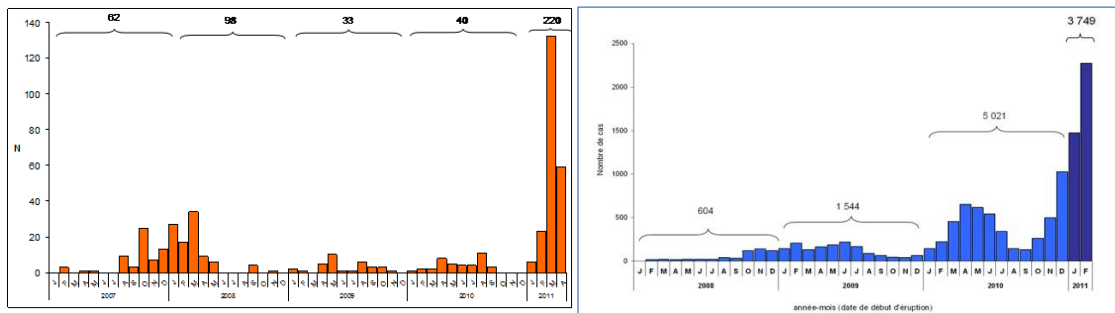

Aanbevelingen diagnose van mazelen

Toename van mazelen in België en Frankrijk

Sinds het begin van 2011 wordt België geconfronteerd met een toename van het aantal mazelengevallen. Op 15 mei 2011 werd melding gemaakt van 231 gevallen in totaal. In 2009 en 2010 waren dit respectievelijk 33 en 40 gevallen (Figuur 1). Ook in Frankrijk was er een opvallende toename te constateren (Figuur 2).

Figuur 1. Gevallen van mazelen in België (januari 2007 - april 2011) en Frankrijk (januari 2008 - maart 2011)

Diagnostiek

Naar aanleiding van deze toename wenst het WIV (Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid) ons op de hoogte te brengen van de nieuwe richtlijnen voor de diagnose van mazelen.

1. Standaard wordt de diagnose *serologisch* gesteld: mazelen IgG en IgM op serum.
2. Bij uitbraak in gesloten gemeenschap (crèche, school, familie, ziekenhuis, RVT, ...) volstaat de link naar een bevestigd geval.
3. In geselecteerde gevallen dient de serologie aangevuld of vervangen te worden door virologische diagnostiek op een *speekselstaal*: IgM antilichamen, antigeendetectie met PCR en indien positief, genotypering van het virus.
  - a. Kinderen < 2 jaar: IgM en/of PCR met genotypering;
  - b. Vermoeden van mazelen na recente (< 2 weken) reis: IgM en/of PCR met genotypering;
  - c. Vermoeden van mazelen bij gevaccineerde: IgM en/of PCR met genotypering;
  - d. Ernstige complicaties van mazeleninfectie: IgM en/of PCR;
  - e. Atypisch verloop van mazeleninfectie: IgM en/of PCR;
  - f. Mazelen bij risicopatiënten (zwangere, immunogecompromitteerd): IgM en/of PCR.

Welke testen uitgevoerd worden, is afhankelijk van het tijdstip van de staalname (tabel 1):

- < 7 dagen na uitbreken van de rash: PCR
- 7 - 28 dagen na uitbreken van de rash: IgM antilichamen

Staalname gebeurt met een speciale wisser, via het laboratorium te bekomen bij het WIV (*Oracol® Saliva collection system*)(zeer beperkte voorraad aanwezig in het laboratorium).

De serologische testen op serum vallen onder de klassieke terugbetalingsregels (maximaal 8 virale merkers). De speekseltesten (IgM en PCR) gebeuren in het WIV en - op voorwaarde dat de volledige klinische gegevens meegedeeld worden - worden er hiervoor geen bijkomende kosten aangerekend.

De responstijd bedraagt:

- Mazelen IgG en IgM op serum: 1 week
- Mazelen IgM op speeksel: 10 dagen
- Mazelen PCR-detectie: 10 dagen
- Mazelen genotypering van het virus: 1 maand

Mazelen: verplichte aangifte

Wij herinneren u eraan dat mazelen behoort tot de verplicht aan te geven infectieziekten. Deze verplichting geldt zowel voor de behandelende arts als voor het laboratorium. Meer informatie is te vinden op:

- <http://www.zorg-en-gezondheid.be/meldingsplichtigeinfectieziekten/>
- <http://www.zorg-en-gezondheid.be/WorkArea/linkit.aspx?LinkIdentifier=id&ItemID=23016>

Besmetting van mazelen in wachtzalen en op spoedgevallen werd al gerapporteerd en correcte vaccinatie bij het personeel blijft van belang.

Bronnen en bijkomende informatie

- Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, Nationaal Centrum voor Mazelen en Rubella
- ECDC, European Centre for Disease Prevention and Control:
http://ecdc.europa.eu/en/activities/sciadvicelists/ECDC%20Reviews/ECDC_DispForm.aspx?List=512ff74f%2D77d4%2D4ad8%2Db6d6%2Dbf0f23083f30&ID=1086&RootFolder=%2Fen%2Factivities%2Fsciadvicelists%2FECDC%20Reviews
- Vlaams Infectieziektebulletin
<http://www.infectieziektebulletin.be/defaultSubsite.aspx?id=28425>
- Vlaams Agentschap Zorg & gezondheid
<http://www.zorg-en-gezondheid.be/meldingsplichtigeinfectieziekten/>

Tabel 1. Diagnostische mogelijkheden mazeleninfectie (gearceerde = standaardmethode)

Tijdstip na begin huiduitslag	Uit te voeren analyse	Staaltype	Bewaring	Verzending	Responstijd	Uitvoerend laboratorium
Binnen 5 dagen	Celkweek & Genotypering	Neus- en keelaspiraats	Koelkast	Zo snel mogelijk	1 maand	WIV, Nationaal Centrum voor Mazelen en Rubella t.a.v. Hutse Veronik Tel. 02 642 56 90
	Genotypering	Speekselwiser*				
Binnen 7 dagen	Virusdetectie (PCR)	Neus- en keelaspiraats	Koelkast	Zo snel mogelijk (binnen de 7 dagen na afname in het WIV)	7 werkdagen (10 dagen)	
		Speekselwiser*				
7 - 28 dagen	IgM en IgG	Speekselwiser*				
	IgM en IgG	Serum	Koelkast	Routine	1 week	

*Speciale speekselwiser Oracol° Saliva Collection System, te verkrijgen via het labo

Afname-instructies speeksel voor mazelendiagnostiek

Materiaal

- Sponzen speekselwisser Oracol Saliva Collection System. Gebruik geen andere wissers. Via het laboratorium te verkrijgen bij het WIV. Beperkte voorraad aanwezig.
- Verpakt in plastic zakje met instructies en speciaal aanvraagformulier

Staalname tijdstip & interferentie

- Niet meteen na het drinken noch na het poetsen van de tanden of na het roken.

Methode

- De sponzen wisser wordt op dezelfde manier gebruikt als een tandenborstel. De speekselafname is volstrekt pijnloos.
- Open de plastic verpakking rond de wisser en haal de wisser uit het plastic buisje. Steek de wisser in de mond en wrijf, net zoals met een tandenborstel, het sponzen gedeelte over het tandvlees aan de basis van de tanden (indien deze aanwezig zijn) tot de wisser vochtig is. Dit neemt ongeveer **1 tot 2 minuten** in beslag.
- Plaats de vochtige wisser terug in het plastic buisje en sluit het geheel af.
- Stalen in de koelkast bewaren tot verzending.
- Speciaal aanvraagformulier "Mazelendiagnostiek" moet volledig ingevuld worden, zo niet worden de analyses (door het WIV) aan de patiënt gefactureerd.